

Világosság

4 LEJ

Taxa postala 0,100000 Ft. Dr. Gen. PTT No. 273.606.62.

A ROMÁNIAI MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG NAPILAPJA

KOLOZSVAR, 1948. október 30. szombat.

V. ÉVFOLYAM, 252. szám.

Sztálin miniszterelnök nyilatkozott a „Pravda“-nak

Szégyenletes kudarcot vallanak a háborus uszítók!

„Churchill, a legfőbb háborus uszító már elvesztette saját nemzete és a világ demokratikus erőinek bizalmát”

A TASS hírgyűjtemény jelentette, hogy a „Pravda” című moszkvai lap munkatársának kérdéseit és Joszif Visszarjonovics Sztálin válaszait.

KÉRDÉS: Hogyan értékeli Ön a Biztonsági Tanácsban lefolyt vita eredményeit, a berlini helyzet problémáját illetően és az angol-amerikai, valamint francia megbízottak magatartását ebben a kérdésben?

VALASZ: Az angol-amerikai és francia vezető körök politikája támadó jellege megnyilatkozásának minősítem ezeket.

KÉRDÉS: Megfelel-e a valószínűségnek, hogy ez év augusztusában megegyezés jött létre a négy hatalom között Berlin kérdésében?

VALASZ: Igen, ez megfelel a valószínűségnek. Mint ismeretes, ez év augusztus 30-án Moszkvában megegyezés jött létre a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetsége, az Északamerikai Egyesült Államok, Anglia és Franciaország között arra vonatkozólag, hogy egyidejűleg alkalmazzák egyrészt a szállítási korlátozások megszüntetésére vonatkozó rendszabályokat, másrészt pedig a szovjet övezet német márkájának a bevezetését Berlinbe, mint egyetlen fizetési eszközt. Ez az egyezmény nem sérti senki tekintélyét. Tekintetbe veszi a felek érdekeit és biztosítja a későbbi együttműködés lehetőségét. Az Egyesült Államok és Anglia kormánya azonban dezavualták moszkvai képviselőikkel és nemlétezőnek jelentették ki ezt a megegyezést, vagyis megsértették, úgy határozva, hogy átteszik a kérdést a Biztonsági Tanácshoz, ahol az angol-amerikaiaknak biztosított többségük van.

KÉRDÉS: Megfelel-e a valószínűségnek, hogy legutóbb, Párisban, a kérdésnek a Biztonsági Tanácsban folyó vitája alkalmából, nem hivatalos megbeszéléseken újból megegyezésre jutottak a berlini helyzet problémájában, még mielőtt a Biztonsági Tanács szavazott volna a kérdésben?

VALASZ: Igen, ez megfelel a valószínűségnek. Bramuglia ur, Argentin

ning képviselője, aki egyúttal elnököl is a Biztonsági Tanácsban és aki nem hivatalos tanácskozásként folytatott Visiszkij elvtárrsal, más érdekelt hatalmak nevében, valóban birtokában volt a berlini helyzet problémájának megoldására vonatkozó egy tervezetnek, amelyben megegyeztek. Az Egyesült Államok és Anglia képviselői azonban ismét nemlétezőnek jelentették ki ezt a megegyezést.

KÉRDÉS: Tehát miről van szó? Mődjában áll nekünk megmagyarázni?

VALASZ: A dolgok így állnak: az Egyesült Államok és Anglia

támadó politikájának inspirálói egyezéséről és együttműködéséről, nem tekintik magukat érdekeltnek a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetségével való megegyezés politikájával való megegyezésben és együttműködésben. Nem kell megegyezés és együttműködés, hanem szószaporítás a megegyezésről és együttműködésről, hogy meghusitva a megegyezést, a felelősséget a Szovjetunióra hártásák és hogy „bebizonyítsák” ezzel az együttműködés lehetetlenségét a Szovjetunióval. A háborus uszítók, akik egy új háboru kirobbanására törekednek, semmitől sem félnek annyira, mint a Szovjetunióval való meg-

A francia dolgozók hősi harca

Kétségtelen tény, hogy az emberiség érdeklődésének közepontjában ma a franciaországi események állanak, ahol háromszázezer bányász-hős vívja elszánt küzdelmét: a francia dolgozó tömegek növekvő támogatásával az imperialista zsoldban álló Queuille kormány terrorcsapatai és a velük szövélkező gaulista bandák ellen. Az érdeklődés oka nyilvánvaló. Franciaország az az ország, ahol ma a legjobban kiéleződött az osztályharc, ahol az ellentmondás az imperializmus és a dolgozók érdekei között a végletekig kiéleződött.

Mi robbantotta ki a bányász-sztrájkot? Az elviselhetetlen életfeltételek. A „szocialista” Locasté miniszter munkásellenes intézkedései a nyomorúság mélyére taszították a bányászokat, akik immár azt látták, hogy a száraz kenyérüket sem biztosítja verejtékes munkájuk, mialatt a nagytőke egyre növeli nyereségét. Jellemző erre a kiéleződő ellentmondásra néhány szám: 1933-tól 1947-ig a tőkésék részesedése a nemzeti jövedelemből 27 százalékról 44 százalékra növekedett, ugyanakkor a fizetéses alkalmazottak, munkások, tisztviselők részesedése a nemzeti jövedelemből 44 százalékról 33,5 százalékra csökkent. Az elmúlt esztendőben, a Marshall-terv „jótéteménye” nyomán az életszintje megdöbbentően a mélybe zuhant. A kenyér ára januártól októberig esélyt 80, a hús 60, a tüzelő 150, a ruházat 200 százalékkal emelkedett. Mindez leirhatatlan nyomorúságot jelentett a dolgozóknak és óriási nyereséget a nagytőkének, amely — jegyezzük ide — ez év első hat hónapjában 420 milliárd frank nyereséget vágott zsebre.

Senki sem tagadhatja, hogy a francia bányászok kivétel nélkül rendkívül szerények voltak. Mindössze a bányászok ellen elte-

lépett megőrlő rendszabályok visszavonását, a létminimum biztosítását és munkavédelmi intézkedések érvényesítését kérték. Durván visszatartották őket. Ezután határozták el magukat a sztrájkra. Nemcsak a Szakszervezeti Szövetséghez (CGM) tartozó nagy munkástömegek, hanem a szakadárak által félrevezetett munkások is. Szakadár vezetőik minden kétségbeesett tiltakozása ellenére a „Force Ouvrière” és a Katolikus Munkásszövetség tagjai is csatlakoztak a sztrájkhoz. A bányászok harcát a francia dolgozó tömegek — élükön a Francia Kommunista Párttal — növekvő erővel támogatják. A Francia Kommunista Párt felhívása a sztrájkok támogatására, nagy visszhangot keltett a francia tömegekben és nemcsak az ipari munkásság, hanem az értelmiség, kisiparosok, kiskereskedők és földművesek széles tömegei is ott állanak a sztrájk mögött. De velük együtt a világ dolgozói is. A munkások ly öntudatosan támogatja a küzdő francia bányászokat, akik ellen a reakció terroralakulatokat, gaulista bandákat, gyarmati hadsereget vonultat fel. Jellemző a helyzetre egyébként az is, hogy a munkások ellen kivezényelt katonaság egyrésze a bányászokkal barátkozik, érthetően rokonszenveve ügyükkel, ami lényegében minden dolgozó franciának ügye.

Emellett a francia bányászok ügye nyilvánvalóan nemcsak francia ügy. Anglia dolgozói is egyre világosabban látják, érzik és tapasztalják a Marshall-terv okozta nyomorúságot. Az angol dolgozó tömegek éppen úgy elszegényednek, mint a franciák, a munkanélküliség fokozódik, mirálat az amerikai nagytőke egyre mesésőbb hasznokat vág zsebre. Az amerikai nagytőkészeknek a terve, hogy Európa — nevezetesen Nyugat-Európa — vállaira

hárítsák a válság terheit, legálább időlegesen elhalasztva ezzel a kapitalista gazdasági rendszer világválságát. A kísérlet azonban meddő marad.

Ez a magyarázata annak az eszeveszett háborus uszításnak, kommunistaellenes és szovjetellenes propagandának, amit az amerikai imperialisták elindítottak. A szocializmus győzelmétől való rettegés dikálja ezt a hadjáratot annak a felismerése, hogy a demokrácia, a szocializmus, a szabadság erői egyre inkább ternyernek mindenütt és feltárhathatatlanul erősödnek.

Ezért lövet — a kétségbeesés „bátorságával” — Jules Moch a bányászok közé amerikai gazdái parancsára, ezért vetődik fel egyre inkább amerikai vezető körökben egy gaulista diktatura megteremtésének gondolata, aminek kockázatosabb lépésre már aligha számhatják el magukat Franciaországban az amerikai imperialisták.

Mehetünk azonban még egy lépéssel tovább is. Nyilvánvaló, hogy a világ demokratikus erőinek növekedése, a szocializmus erőinek előretörése — élükön a Szovjetunióval — kétségkívül jelentős mértékben fokozták a francia munkások tály harci lendületét, akik erőt merítve a népi erők következetes kállásából és megingathatatlan küzdelméből, minden elnyomás és kizsákmányolás ellen, harcba szálltak saját maguk felszabadításáért, ezzel példázhatatlanul mély töret okozva a „Nyugati Blokk”-on belül, ami nyilvánvalóan rendkívüli mértékben megnehezíti a háborus uszítók terveinek keresztülvitelét.

Mindezek a tények hozzájárulnak ahhoz, hogy a dolgozó, szabadságszerető és békére vágyó tömegek mindenütt együttérzéssel figyeljék és teljes ereikből támogatják a francia munkássztrájk hős küzdelmét.

akarnak. Mindezt abból a célból, cselekszik, hogy „kimutassák” a Szocialista Tanácsköztársaságok Szövetségével való együttműködés lehetetlenségét, hogy „kimutassák” egy új háboru szükségességét és hogy előkészítsék ilyen módon egy új háboru kirobbanásának feltételeit. Az Egyesült Államok és Anglia jelenlegi vezetőinek politikája támadó politika, egy új háboru kirobbanásának a politikája.

KÉRDÉS: Hogyan kell értékelni a Biztonsági Tanács hat tagjának: Kínának, Kanadának, Belgiumnak, Argentínának, Columbiának és Szíriának magatartását?

VALASZ: Nyilvánvaló, hogy ezek az urak támogatják a támadó politikát és egy új háboru kirobbanásának politikáját.

KÉRDÉS: Mindezek mivel végződhetnek?

VALASZ: Mindezek csak az új háborura uszítók szégyenletes kudarcával végződhetnek. Churchillnek, egy új háboru legfőbb uszítójának már sikerült elveszítene saját nemzete és az egész világ demokratikus erőinek bizalmát. Ugyanez a sors vár az összes többi háborus uszítókra. Még tulságosan élénken élnek a népek emlékezetében a legutóbbi háboru borzalmi és tulságosan nagyok a béke mellett álló farsadalmi erők, hogy Churchill tanítványai a támadásban legyőzhessék őket és új háboru felé irányíthassák a dolgot.

Négy magyarnyelvű főiskolát biztosít a főiskolák szervezésére vonatkozó, most megjelent rendelet

BUKAREST. — A hivatalos lap október 26-i száma közli a közoktatásügyi minisztérium rendeletét a felsőfokú közoktatás új rendszerének szabályozásáról. A most közzétett miniszteri rendelet újabb bizonyítékát nyújtja annak a demokráikus felfogásnak, amellyel kormányzatunk biztosítja és előmozdítja a nemzetiségek szabad fejlődését.

Míg a tanügyi reform előtt az ország területén mindössze két magyarnyelvű felsőfokú tanulmányi intézet működött: a kolozsvári Bolyai Tudományegyetem négy karral, valamint a kolozsvári zene és színművészeti főiskola két tagozattal — a tanügyi reform után, a most megjelent miniszteri rendelet értelmében, négy magyarnyelvű felsőfokú intézmény működik:

A kolozsvári Bolyai Tudományegyetem 8 karral, nyelvtudományi, történettudományi és földrajzi, bölcsészettudományi, neveléstudományi és lélektani, matematikaikai és fizikai, természettudományi, vegyészeti, valamint jogtudományi és közigazgatási karral.

A második kolozsvári magyarnyelvű főiskola a művészeti felsőfokú tanulmányi intézet, zene-művészeti, színművészeti, képzőművészeti és koreográfiai karral. A jelentősen kibővített intézmény a magyarság művelődésének és kulturális fejlődésének tag lehetőségeket biztosít.

A harmadik magyarnyelvű felsőfokú intézet a marosvásárhelyi orvostudományi intézet, általános orvostudományi, közegészségügyi, gyermekgyógyászati és fogászati karral.

Végül Kolozsváron a mezőgazdasági intézet mellett magyarnyelvű növénytermesztési karral létesítettek, amelynek hivatása a mezőgazdaság és növénytermesztés tudományának vívmányait megismertetni a faluval.

A Komszomol 30-ik évfordulóját ünnepli a Szovjetunió és az egész világ haladó ifjúsága. Érdekes ezzel kapcsolatban megemlíteni a szervezett Lenin nevet viselő színházról. Megalakulása idején a felvételi vizsgákra 400 munkás jelentkezett, közülük 60 vált be. A színház jó ügy sötét pincehelyiségben húzódott meg és színpada kezdetleges volt. Ez azonban nem gáolta a fiatal művészek lelkes működésükben.

Ma már a „Lenin Komszomol Színház” Moszkva egyik legszebb épülete. A színház együttesének igyekezete arra irányul, hogy fiatal művészgárdáját magasrendű esztétiségre, szigorú önképzésre nevelje. A színház kebelén belül stúdió működik, ahol az idősebb színésznemzedék tagjai oktatják ifjú kollégáikat.

A Komszomol Színház nagy sikere közönséghez tartoznak Turgenyev „Egy hónap falun”, Gorkij „Vassza Szelenznovo”, Ibsen „Noa”, Dickens „Közös barátunk” és egy amerikai író. Lilien Kalmann „Farell család kijön a sodrából” című darabjai. A mai szovjet írók közül itt tűnt fel Konsztantin Szimonov, a híres drámaíró, költő és publicista, Borisz Gorbátov, a népszerű szovjet író és sokan mások.

A Szovjetunió felsőoktatásügyi minisztériuma tanfelszerelési csatlóva a papokban minden könyvtár és tanintézet gazdag és gőz körébe csatolt el, melyben javasolja, hogy a tanárokkal, előadókkal és tudományos munkatársakkal ismertessék meg a mikrofilmek készítésének lehetőségeit, ugyanakkor mellékelik a hozzájuk való olvasókészülék leírását is.

A mikrofilmek és mikro-könyvek egyre nagyobb teret hódítanak a Szovjetunióban. Az első kísérleteket 1935-ben kezdték el, azóta megszakítás nélkül folyik a könyvek film-szalagra való sokszorosítása. Az utóbbi időben számos könyvtárban olvasókészülékeket szereltek fel. Ilyen módon a különböző könyvtárakban, levéltárakban lévő, jóval több

könyvek és kéziratok mindenki számára hozzáférhetővé válnak.

Ime egy példa: Az óperza „Nadir Name” kézirat egyik része a Szovjetunió Tudományos Akadémiája birtokában van, míg a másik rész a Keleti Intézet tulajdonát képezi. Ezen át folyt a vita: kit illet meg ez a felbecsülhetetlen értékű kincs. Az állami tudományos könyvtár nemrégiben megoldotta a kérdést. Egész rövid idő alatt a kézirat mindkét részét mikrofilmre vették fel — és az érdeklődőknek néhány nap múlva rendelkezésükre állt az egész anyag. A 690 nagyformátumú oldal elfért egy 16 méteres filmszalagon.

Egy másik példa: A keleti könyvtári technológiai intézetnek 39 olyan cikkre volt szüksége, amelyek csak a Moszkva különböző könyvtáraiban őrzött régi folyóiratokban találhatók meg. Külön munkatársat kellett volna kiküldeni, hogy a szükséges cikkeket lemásolja, ami legalább két hetet, s emellett rengeteg munkát vett volna igénybe. Ehelyett a keleti intézet megkérte a keleti könyvtárak mikrofilm-osztályának a szükséges cikkeket jegyzéket, a folyóiratok megjelölésével és öt nap múlva már Kievebe érkeztek a mikrofilmek.

Hogy a mikrofilmeket az olvasókészülék segítségével rétegi számára is hozzáférhetővé tegyék, a minisztérium illetékes osztálya kisméretű, táskagramotonnál is kisebb, hordozható olvasókészüléket konstruált. Üzemeltetéséhez egy zseblámpaelem elegendő. Iróasztalon, lakásban, hivatalokban könnyen alkalmazható. S míg például egy 10.000 kötetes könyvtár számára 400 méternyi könyvespolc szükséges, addig ugyanannyi könyv mikrofilm-felvételével kényelmesen elfér egyetlen könyvszekrényben. Tűzbiztonsági szempontból is előnyös a „mikro-könyvtár”, mert a felvételeket éghetetlen filmtekercsre fényképezik. A tekercsek ára már most sem túl magas: filmkockánként 20—40 kopekbe kerül. A tömeggyártás a mikro-könyvet természetesen lényegesen olcsóbbá fogja tenni, mint amibe ma egy könyv kerül.

A Román-Szovjet Barátság Hetének kolozsvári műsora

Külföldiek a bukaresti ARLUS-közgyűlésén

BUKAREST. (Rador.) Október 27-én délután a banásai repülőterre megérkezett azoknak a külföldi vendégeknek az első csoportja, akik az ARLUS országos kongresszusán országok haladó tömegeinek képviselői részt vesznek. A külföldi delegáltak között megérkezett Fernand Grenier párisi képviselő, Paul Eluard és Nicolae Fotino külügyminiszter és dr. Jean Charles Dalsce (Franciaország), Edith Mayell, Stanley Evans, Thomas Murray, Alexander Williamson és Alexander Rankine (Anglia) és Pierre Auguste Wenger (Svájc). A vendégeket a repülőterén Popescu Doreanu, az ARLUS alelnöke és a miniszterelnökség állami kára, C. Papadopol, az ARLUS főtitkára, teri követségi titkár fogadta.

As ünnepi hét Kolozsváron

KOLOZSVAR. — Az ARLUS kolozsvári tagozata összeállította nagyszabású műsorát a szovjet-román barátság november 1—7-ig tartó hetének méltó megünneplésére. A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 31-ik évfordulójának megünneplésében résztvesznek az összes kolozsvári és kolozsmegyei lömegszervezetek: a kolozsvári színházak és mozis szovjet darabokat és filmeket mutatnak be és az ARLUS összes kolozsvári és megyei körrel diszgyűlésein előadók ismertetik a szovjet-román barátság kialakulását és megszilárdulásának nagy történelmi jelentőségét.

NOVEMBER ELSEJÉN az Egyetemi Könyvtárban déli 12 órákor nyitják meg a szovjet-román barátság kiállítását, amelyen románul A. Rosca professzor, magyarul Csögör Lajos, a Bolyai egyetem rektora beszél. Délután 6 órákor ünnepi előadás lesz a Diákház nagytermében, amelyen a Román Népköltészet és a Szovjetunió himnuszának elnéklése után, magyar és román nyelven ismertetik a Szovjetunió és az ENSZ közgyűlésén a népek szabadsága és függetlensége megvédésének érdekében kifejtett tevékenységét. Ugyanitt este fél 9 órákor az ARLUS nagy estélyt rendez, amelynek műsorán zenei számokon kívül énekszámok és szavallatok váltakoznak. Este a Román Operában Csajkovszkij „Anyegin” című operája kerül színre amelynek bevezető előadását Bugeanu karmester tartja.

NOVEMBER 2-ÁN déli 12 órákor a Diákházban a két egyetem együttes ünnepi ülése lesz, amelyen Rosca és Csögör professzor mond beszédet. Délután 6 órákor a Demokrata Nők Ro-

Ugyanakkor az összes iskolákban, Bocsokó Viktor.

NOVEMBER 6-ÁN az Állami Magyar Színházban délután 4 órákor tornaiünnepély lesz. Ugyanakkor az összes iskolákban délelőtti tizenegy órákor az ARLUS-sarok válogatott anyagának kiállítása nyílik meg.

NOVEMBER 7-ÉN a Szabadság-terén nagy népgyűlés lesz. Déli 12 órákor az ARLUS helyiségében ünnepi fogadás.

A szovjet-román barátság hetének előkészítő keretében az ARLUS nyilvános előadásokat rendez.

A Diákház kistermében október 29-én, pénteken délután 6 órákor dr. Vescan Teofil tart előadást „A szovjet tudomány és kultúra harcra a békeért és a haladásért” címmel.

A Bolyai egyetem aulájában f. hó 31-én, vasárnap délelőtti tizen-egy órákor Zörgő Benjámin előadása „A Szovjetunió, ahol nincsen nének közötti ellentét”.

Az előadásokra a belépés díjtalan.

Évkezdés előtti látogatás a REFHOSz irodáiban, ahol komoly munka folyik

KOLOZSVAR. — A Romániai Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Szövetsége, a REFHOSz, mint ismeretes, a Diákházban talált elhelyezést. Itt, a második emeleten vannak a szövetség irodái, ugyancsak a Babes, mint a Bolyai egyetemé. Külön szakszervezetek működnek itt, amelyek a diákság ügyeit intézik. Van itt szervezési, kulturális, pénzügyi, sport stb. szakszervezet, amelyeknek irodáiban már most pezsgő az élet.

Ebben a hangulatban találjuk az irodákat. Román és magyar diákok a legnagyobb egyetértésben, igazi testvéri és együttes munkában dolgoznak itt. Feldolgozzák a REFHOSz központtól kapott feladatokat. Hetente tartanak gyűlést az egyes osztályok, melyeknek eseményeiről pontosan tájékoztatják a bukaresti központot, ahol ismerik az egész ország s így természetesen Kolozsvár főiskolai diáklainak összes problémáit és megoldandó kérdéseit.

A REFHOSz főmunkája a pillanatban az október 20-án befejeződött vizsgák feldolgozása. A falakon igen érdekes grafikonok láthatók. A grafikonon pontosan bemutatják, hogy az egyes egyetemeken az egyes karok hallgatói milyen számban jelentek meg az eddigi vizsgákon.

A mostani vizsgákról egyébként részletes kimutatás készül, mely egyenként is teljes képet ad az ideiglenes vizsgaszervezésről. A munkát általában a munkaversenyek lendülete jellemzi. Az egyetemi tanulmányi körök is versenyt rendeznek egymás között. A REF-

HOSz szakszervezetének aktivistái ugyancsak versenyben vannak egymással. Most azt tervezik éppen, hogy fényképfelvételeket készítenek, melyek bemutatják a kollektívák munkáját. Távolabbi terv ezenkívül a magyar egyetemi hallgatók lapjának megindítása is.

A REFHOSz szervezetenek és különböző szakszervezetének egyik legfontosabb feladata az ideológiai képzés és fejlődés. Ennek előérése

Az Állami Magyar Színház és Népopera közleményei

A nagyszerű előadás után, továbbra is forró sikerrel játsza a színház az évad nagy vígjátékújdonságát, az OCSKAVAS NAGYBAN-t. Karin Garson, amerikai írónak ez a fordulat, mulattató vígjátéka elejétől-végéig állandó derűszégekben tartja a közönséget, amely sokat és lelkesen tapsol a kitűnően összeválogatott szereplőgárdájának; a met bemutatkozó Sarlat Imrénének, a női főszereplő Bara Margitnak, aki játék-művészetének egész skáláját szólaltatja meg. Senkálcsy Endrénének, Lantos Béának, valamint a darab több szereplőjének: Hecsa Miklósnak, Bieliczky Katalinnak, Czenk Erzsébetnek, Szendrey Mihálynak és Lohinszky Lorándnak. Könyves Nagy Lajos vezetőrendező — a színház rendező munkaközössége élén — finom pergő előadást formált a kitűnő együttes művészi teljesítményéből, amelyhez nagyban hozzájárul Szakács György szép színpadképe és a Szopos Klára remek ruháztatás után készült toalettek. Az OCSKAVAS NAGYBAN minden este műsoron van.

Szombaton délután ifjúsági előadásban, vasárnap délután pedig olcsó helyekkel Szilgityi Edző népszínművét, a A CSIKOS-t ismétli meg a színház.

KOLOZSVARI ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ÉS NÉPOPERA MÜSORA:

Pénteken este fél 8 órákor: OCSKAVAS NAGYBAN. Sarlat Imre bemutatkozó fellépésével. D-bérllet. Jegyek sorszáma: 92. Szombaton délután 4 órákor Ifjúsági előadásban: A CSIKOS. Kedvezményes jegyek nem érvényesek. Jegyek sorszáma: 93. Este fél 8 órákor Sarlat Imre bemutatkozó fellépésével: OCSKAVAS NAGYBAN. E-bérllet. Jegyek sorszáma: 94.

A Székely Múzeum elszállította Diószeghy László Ipkegyűjtemény-hagyatékát

SEPSISZENTGYÖRGY. — Székely Zoltán dr. igazgató és Kisgyörgy Tamás tanár, a Székely Múzeum megbízásából, október 16-án elszállította Borosjenőből Diószeghy László 1942-ben elhunyt festőművész és természettudós 20.000 darabban álló 61 darab értékes lepkégyűjteményét, melyet Diószeghy a gyűjteményéhez tartozó felismeréssel és szakkönyvtár-ral együtt a múzeumnak hagyományozott. A Világosság annak idején felhívta a figyelmet arra, hogy a gyűjteménynek — melyet eddig Lönhard Miklós, a MNSz elnöke gondozott — a múzeumban van a méltó helye. A Székely Múzeum egyébként külön szobát készült berendezni a hagyományozó tudós emléktárgyaival.

Pop fővádolt az imperialista ügynökökkel, a volt „történelmi” pártokkal szőtt összeesküvésről és a szabotázs-cselekmények megszervezéséről vallott

BUKAREST (Rador) — Az összeesküvők, kémeek és szabotálók ügyének szerda reggeli tárgyalása Popp vádlottnak, a Resica-üzemek volt igazgatójának kihallgatásával kezdődött.

Popp beismerte azt, hogy összeköttetésben állottak a reakciós pártok vezetőivel, Maniuval, Bratianuval és Titel Petrescuval, továbbá Berryvel, az Egyesült Államok romániai katonai missziójának vezetőjével. Bevallotta azt, hogy Auschnitt volt az amerikai

politika igazi képviselője és ebben a minőségben az 1946. évi választások alkalmával pénzelte a reakciós pártokat, a Resica, Titian, Nadrág, Kalin és ASTRA üzemeken keresztül a Nemzeti Paraztpártnak 150 millió lejt, a másik két pártnak pedig 160 millió lejt juttatott. Ezeket az összegeket a Resica-műveken keresztül fizette ki és valószínű, hogy a reakciós pártok más pénzügyi támogatást is kaptak az Auschnitt által irányított vállalatoktól.

Popp elmondja, miképpen szervezték meg a szabotázs-cselekményeket a Resica-üzemeknél. Az acélszítvány volt a fő termelési szektor amelyben megszervezték a szabotázs-cselekményeket és amely egyidejűleg befolyásolta az elektromos központok, a szállítások és az előirányzatok menését. Amj az előirányzatok menését illeti, a vádlott rámutat arra, hogy akkor, amikor két mozdonytípust állított gyártás alatt, az átadódó csak egy típusú mozdony részére készítették a kátrészeket és így a második mozdonytípust nem készíthették el. Ugyanez a dolog történt a kőolaj felszerelési tárgyakkal is, stb.

nőségű vasat jó minőségű vassal keverték és ezzel gyengítették a gyártott acél minőségét. Ugyancsak rontották az acél minőségét alkalmatlan öntvény hozzáadással.

A tűzálló anyag minőségét illetően, a vádlott rámutatott arra, hogyan készített a tűzálló téglagyár gyenge minőségű téglát a hűtőterek és kemencék részére. Sokkal kisebb méretű téglát rendeltek, mint amilyen nagyságúak voltak a kemencék, ami időelőtti elhasználódást eredményezett. A vádlott továbbá említtette azt, hogyan vették igénybe minden lehetőséget a közbeszerzés során, hogy megteremtésük érdekében azokat a személyeket, akiket purifikálásra javasoltak. Sok esetben sikerült, hogy ezek megmaradjanak régi helyeiken, új állást kapjanak, vagy ha nem lehetett elérni ezt, az állam valamelyik másik nehézipari vállalatához helyezték el. Mindezek a szabotázsintézkedések a termelés pangásához vezettek. A sejejt, vagy céljának meg nem felelő anyag mennyisége jelentős anyagszétvesztéget okozott. Mivel a Resica-művek az ország feldolgozó üzemei részére szükséges vasanyag mintegy fe-

lét szállítja, a termelés pangása a Resica-műveknél azonnal válságot okozott az összes feldolgozó üzemeknél.

Popp vádlott folytatódóan előadja, miként voltak állandóan tájékozódva az idegen körök a szabotázs terv végrehajtásáról. A Tamadai összeesküvők elítélése után Meibourne tárgyalta az összeesküvőkkel a különböző földrajti terrorista csoportok tervének összehangolásával, ennek során bizottság alakult volna, amelynek összeköttetést kellett volna fejtennie ezekkel a csoportokkal az egységes vezetés megteremtése érdekében.

A vezetőség Popp, Margineanu, Petrescu ezredes és Costel Tataranuból állott. Ezenkívül a bizottságnak fel kellett volna vennie a kapcsolatot a politikai pártokkal is. Costel Tataranu felvette a kapcsolatot a liberálisokkal, Poppnak és Margineanunak pedig Habigianu Emil dr. egyetemi tanárral közös véleményre jutás esetén pedig fel kellett volna vennie az összeköttetést Titel Petrescuval is.

Lapzártkor a tárgyalás tart. A további részleteket lapunk legközelebbi számában közöljük.

Maniu, Bratianu és Titel Petrescu alias szerepe

Popp beismerte továbbá azt is, hogy Maniu-t tervet kapott az ország gazdasági és politikai életének szabotálására, olyan tervet, amelyet az Egyesült Államok és Anglia romániai képviselői dolgoztak ki. Arra a kérdésre, hogy az összeesküvők csoportjának vezetője milyen megbeszélést folytatott a romániai angol és amerikai megbízottakkal, a vádlott elmondta, hogy ezeknek a találkozásoknak az volt a céljuk, hogy az idegeneket tájékoztassák az ország ipari, politikai és gazdasági helyzetéről. Popp a továbbiak során bevallotta azt is, hogy az összejöveteleken, amelyeken maga Auschnitt és Melbourne, valamint Shea amerikai képviselő is megjelentek, elhatározták, hogy a terrorista csoportok bevonják a termelés szabotálásába és ezzel egyidőben az amerikaiaknak politikai és diplomáciai cselekményekkel kell közbelépniük. Melbourne kijelentette, hogy Berryvel együtt azonos rézeten van Maniuval, Bratianuval és Titel Petrescuval. Ebből az alkalomból Auschnitt arra vállalkozott, hogy pénzelt az akciót és intézkedik a termelés és az áruk forgalmának a szabotálására. Az általános szabotázs-cselekmények keretében Popp azt a feladatot kapta, hogy tájékoztató szolgálatot létesítsen. Ebbe a tájékoztató szolgálatba a gazdasági szakminisztériumok fontos állásait betöltő embereket vontak be és az amerikai Melbourne-nak és az angol Robinson-nak a nehézipar, a kőolajtermelésre vonatkozó adatok, a fémipari termelésre, mezőgazdasági felszerelésre, a termelési tervre, a termelési képességre, az árak helyzetére stb.-re vonatkozó adatokat szolgáltattak ki.

Popp elmondta, hogyan ismerkedett meg Macelarui volt tengerengergyel, akit a néptörvényesek letartóztatottak és aki a körhéből megszökve, összeköttetést kötött a terrorista csoportokkal. Popp elmondta továbbá, hogy nagy pénzösszeget támogatta ezeket a csoportokat. Beismerte, hogy alkalmas helyet keresett egy rádióadóállomás felszerelésére. Ez a leadóállomás egyike volt a Melbourne által adott „segítségnek”, ami az amerikaiak igénye szerint katonai felszerelések és közlekedési eszközökből állt volna.

KEZMILLIÓ DOLLAR SZABOTÁZS- ÉS TERROR-CSELEKREK

Tomescu vasgárdista közvetítője volt. Popp a kormány tagja és Románia több politikai személyisége elleni merényletek, valamint terrorista cselekmények tervét dolgozta ki. Ezeket a terveket Popp eljuttatta Meibourne-nak és Margineanu vádlott segítségével Leverichnek. Az angolokat ugyancsak tájékoztatták ezekről a tervekről. A tervekben a vasutállomások, posta, telefon, rádióállomások és a szállítási eszközök szétbontását stb. vették tervbe. A cselekményeket mintegy kétféleképpen kellett volna végrehajtani. Az idegen köröknek az volt a hivatásuk, hogy a terrorista csoportokat fegyverrel lássák el és előbányászottakat küldjenek, akik irányítsák a cselekményeket. Az akciók beindításának időpontját

az amerikaiak köztölték volna. A vádlott elmondta, hogy a Maniu-pártot feloszlatták, a párt egyes szervezetei földrajti tevékenységekbe kezdtek és ömaga egyeztető bizottság létesítését kísérelte meg.

HOGYAN KÉSZÍTETTÉK ELŐ A SZABOTÁZSCSELEKMÉNYEKET A RESICA-MŰVEKNEL

Vajomlásának további részében

Befejezéshez közeledik az őszi vetési csata

Szilágy megye 100.5 százalékban, Szatmár megye 80.54 százalékban és Torda megye 75.7 százalékban valósították meg a vetési tervet

KOLOZSVÁR. — Az őszi mezőgazdasági vetési munkálatokról beérkezett jelentések arról tanuskodnak, hogy dolgozó földműveseink nemesak hogy megértették, hanem magukévé is tették a Román Mun-

káspárt által kezdeményezett és népi demokráta kormányunk által elkészített vetési tervet. A beérkezett jelentések a vetési munkálatok újabb nagyszerű eredményeiről számolnak be.

és a legnagyobb odaadással végezték munkájukat. Ennek a munkának eredménye az, hogy ennek a négy községnek határában az őszi buza 6-7 centiméterre kiszőlte. A Romceoral állami kereskedelmi társaság a jégverte vagy fagsujtotta szilágy megyei járások között

hivatalos áron a következő mennyiségű vetőmagvakat osztotta ki a dolgozó földművesek között: Zsibó 10 és fél vagon, Érmihályfalva 3 vagon, Vármező 6 vagon, Szurdok 3 vagon, Szilágyosmlyó 1 vagon, Szilágycseh 10 és fél vagon, Sülemed 9 vagon és végül Érendred 2 vagon.

Torda megyében

A tordavármegyei vetési bizottsághoz beérkezett jelentésekből kitűnik az, hogy Torda vármegye járásában október 24-éig bezárolag az őszi vetési munkálatokat a következő eredménnyel végezték:

Torda város az előirányzott vetési terv szerint 726 hektár területet vetett be és szántott fel, amely az előirányzott terület 96.6 százaléka. Ezzel az eredménnyel az első helyet érdemelte ki a megyében.

A járai járás október 24-éig 1816 hektárt vetett be, vagyis az előirányzott vetési terület 94.4 százalékát valósította meg, amely eredménnyel megyei viszonylatban a második helyre került.

A tordai járásban október 24-éig 2246 hektárt vetettek be, vagyis az előirányzott tervet 94 százalékban valósították meg és így a vetési ver-

senyben a harmadik helyre kerültek.

A ludasi járás október 24-éig összesen 6246 hektár területet vetett be és így az előirányzott vetési tervet 77 százalékban valósította meg.

A gyéresi járás összesen 4049 hektár területet vetett be, vagyis az előirányzott terv 58.6 százalékát.

Aranyosbánya október 24-éig 83 hektár területet vetett be és ezzel az őszi vetési tervet 49 százalékban hajtottá végre.

Topánfalva dolgozó földművesei 51 hektár területet vetettek be és ezzel az előirányzott tervet 39 százalékban teljesítették.

Torda vármegyében október 24-éig összesen 17,576 hektár területet vetettek be és ezzel az őszi vetési tervet 75.7 százalékban valósították meg.

Szilágy megyében

Szilágy megye dolgozó földművesei október 25-éig az előírt őszi vetési tervet 100.5 százalékban teljesítették. A vetési csatában elért részleteredmények járásonként a következők:

Érendred 121.2 százalékban valósította meg az előirányzott vetési tervet és ezzel az eredménnyel a megye járásainak élére került. Sorrendben utána következnek a vármegyei járás 121.6 százalékkal, a szilágy-esehi járás 104.8 százalékkal, a zilahi járás 104.1 százalékkal, a sülemedi járás 103.1 százalékkal, a szilágy-nagyfalvi járás 101.7 százalékkal, a tasnádi járás 100.5 százalékban, a nagyváraljai járás 100.4 százalékban, az érmihályfalvi járás 101.1 százalékban, az alsóváraljai járás 100 százalékban, a krasznai járás 90.4 sz-

alékban, a szurdoki járás 93 százalékban, a szilágyosmlyói járás 90.1 százalékban, a zsibói járás pedig 90 százalékban.

A járások közül az Érendred járás eredménye tűnik ki. Az őszi vetési munkálatokat elősegítette az is, hogy ennek a járásnak termőföldje porhanyósabb, mint a többi és így megmunkálása is könnyebb volt. A vetési munkálatokban kitűntek Poztelek, Vezeud, Irin és Denges községek is, amelyek a múlt évi rossz termés ellenére az idei őszi vetési kampányban mindig az élre jáltak. Ennek a négy községnek dolgozó földművesei eladták képosztát és egyben termelvényeiket, az így kapott pénzen gabonát vásároltak, amelyet aztán a nagyváraljai Romceoral fióknál kibővített velőmaggal kicseréltek

Szatmár megyében

Szatmár megye dolgozó földművesei október 23-áig 80.54 százalékban hajtották végre az előirányzott őszi vetési tervet. Az 55,400 hektár területből eddig az időig 37,866 hektárt vetettek be, amelyből 34,726 hektár buza. Az őszi vetési munkálatok lendületesen folynak tovább és előreláthatólag a hét végéig eredményesen az előirányzott őszi vetési tervet.

A vetési csata járásonkénti eredménye a következő: szatmári járásban 60.75 százalék, halmai járás 85-100 százalék, erdődi járás 85-100 százalék, avasföldaljai járás 60-75 százalék, színérváraljai járás 75-85 százalék, erdőszádai járás 80 százalék, nagysomkúti járás 85 százalék, nagybányai járás 85-100 százalék és a kápolnásmonostori járás községei 75-85 százalékban végezték el a vetési munkálatokat.

Itt írjuk meg, Vass Márton, a MNSz országos alelnöke és Lázár József MNSz központi végrehajtó bizottsági tag, szatmármegyei nagy-

nemzetgyűlési képviselők Deák mezőgazdasági igazgatóval állandóan a terepen tartózkodnak és irányítják a munkálatokat.

A kormány a napokban 25 ekét, 714 boronát, 17 szecsokavágót, 24 repavágót, 203 kapálógépet, 41 szelektort, 60 kukoricavetőgépet, 40 penmetezőt, 4 centrifugális szivattyút, 5 darab 12 soros és 3 darab 16 soros vetőgépet küldött Szatmár megye dolgozó földműveseinek hosszú lejáratu hiteltre. A gépállomások között 100 traktort utalt ki, amelyből 24 már meg is érkezett. Kijutaltak még 24 vagon búzavetőmagot, amelynek ellenében a megye földművesei tengerit adtak cserébe. A somkúti járás 10 községében már az idén egy csoportosította a terményeket, hogy az egész falu lakossága közösen megállapított helyen egy táblába vetette be az őszi búzát. Az övetett búza már zöldel és jövőben folyik már a tavaszi vetésekre kijelölt termőföld megművelése is.

Elsőséves felsőiskolai hallgatók nem iratkozhatnak be egyszerre két fakultásra

BUKAREST. — (Rador.) A nek az értelmében az 1948-49-es közoktatásügyi minisztérium közli, hogy az ország összes felsőiskolájának nem iratkozhatnak be egyszerre két fakultásra.

Támogasd a Világosság-ot

Hírek

VILAGOSSAG

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brasgai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Laptulajdonos: „Petőfi” Lap- és Könyvkiadó RT.

Bejegyezve a kolozsvári törvényszékél F. soc. 2249 szám alatt.
Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Intézményeknek és vállalatoknak évi előfizetési díj 5000 lej. Postafeliratokért csekk számla száma: 40.625.

Ki nem örül

a postásnak, amikor megjelenik jellezettel táskájával oldalán, s hozza a sok levelet, csomagot? Mennyi várakozás előz meg sok levelet, melyből örömet, bánatot, jó és rossz hírt tud meg a címzett. S a postás különösen nagy örömet jelent, ha pénzt hoz a nához.

Vasárnap reggel hat órakor harminc kolozsvári levélhordó lépett be a kolozsvári főposta kapuján. Nyolc órakor telt táskával a vállukon indultak el az öreg kolozsváriak otthona felé. A pénzügyminisztérium elrendelte ugyanis, hogy a Népköztársaság nyugdíjasainak járandóságát a jövőben házhoz szállítsák. A postások önkéntes munkavállalással vasárnap hordták ki a nyugdíjpénzeket, feláldozva pihenőjüket, hogy a nyugdíjasok idejében megkaphassék pénzüke.

Emlékszünk még öreg nyugdíjas rokonaink, barátaink sok panaszára, keserves ácsorgására, mikor na okig tartott, míg hozzájutottak egész életükön át megszolgált járandóságukhoz. A minisztérium szociális és emberbaráti intézkedése ezt most megszüntette. Háznál kapják meg a nyugdíjasok azt az összeget, amelyért eddig olyan sokat kellett várakozniuk.

Urassy László levélhordó mondja:

— Kilencvennégy házba vittem el a nyugdíjat. Mindenütt nagy meglepetéssel, örömmel fogadtak. A legtöbb helyen nagy örömben alig találták a nyugdíjkönyvet. Leültette, kérték, hogy csak egy parányit várják, azonnal előkerül a nyugdíjkönyv. De bizony a nyugdíjkönyv sokszor nem is került elő. Mi nagyon szívesen, örömmel kézbesítjük ki a nyugdíjakat, csak arra kérjük a címzetteket, hogy a jövőben készítsék ki előre a nyugdíjkönyveket, mert ez megkönnyíti és meggyorsítja munkánkat.

Ezt mondja a levélhordó. S a nyugdíjasok a jövőben bizonyára teljesítik kívánságát, hiszen nem nagy kérés ez, arról, hogy a járandóság-hoz képest, mely a múltban várt a fáradt öregekre a nyugdíjkifizetésnél.

NAGYVÁRAD munkáspolgármesterének rendeletére üzembe helyezték a városi házi liftet. A felvonógépet a városházán bárki igénybe veheti díjtalanul.

A NAGYVÁRADI RÓMAI KATOLIKUS SZÉKESEGHÁZ Ének- és Zenekara október 31-én tartja szokásos őszi egyházzenei hangversenyét az olasz barátok templomában. A délután 4 órakor kezdődő műsoron Bach, Haydn, Mozart, Beethoven, Schubert és Liszt művei szerepelnek. Az együttes november végén meghívásnak téve eléget, Budapesten ad két hangversenyt.

IDEGEN VALUTA rejtetezéséért letartóztatott és átadták az ügyészségnek Lukács Demeter fegyverneli lakost, akinek a lakásán 900 cseh koronát találtak.

A SZOVJETUNIO népeinek nyelvén állandóan folyamatban van I. V. Sztalin összes munkáinak kiadása. A legújabb ukrán nyelven 100.000 példányban jelent meg összes műveinek hét kötete.

A BAROMPITENYESZTŐK REZSÉRE fajkakasokat oszt ki a mezőgazdasági minisztérium. Egy fajkakas ára 500 lej.

TEMESVÁRON lakásellenőrző hivatalát létesítették a szobák és lakások cseréjének szabályozására, a melynek feladata, hogy a lakásokat vagy lakrészeket ellenőrizze, hogy az illető tulajdonosok nehogy a városi lakásellenőrző hivatal megkerülésével eszközöljék a cserét vagy eladást.

A NAGYVÁRADI ARLUS-hét keretében a Gyógyszerész Kör november 14-én előadást rendez az ARLUS Sztalin tér 4. szám alatti otthonában.

TÖRNETETLEN ÜVEG gyártását kezdték meg a gorkiji üvegyárban. Az újfajta törhetetlen üveget a gépkocsiparban használják nagymennyiségben.

AZ ÁLLAMI GABONABEGYÜJTŐ bizottság elhatározta, hogy a kukorica termésben hiányt szenvedő megyéknek nagymennyiségű kukoricát juttat. A kiutalt kukoricát az ország összes megyéi között osztották el.

A TALLINI Szolid-üzemek új eljárás vezettek be a halbőr cserzésére. Az új eljárással cserzett halbőrrel készült cipők minőségesebbek, kedik a borjúbőrökből készült lábbelik minőségével.

Lajos ócskavasbőli sinergyenlítő és hajlítót készítettek. Az elvégzett munka pénzbeli értéke 15 ezer lej, de a gyakorlati értéke ennél jóval több. Kiemelendő az Igazságszolgáltatás és a Tanítók Szakszervezetének falliuj-ságja.

A díjakat a célsáknál sósánya, Tanítók Szakszervezete, a Vas és Fém-munkás Szakszervezet falliuj-sággal nyerték el.

SZILÁGYI FERENC

Falliuj-ság-verseny Désen

DÉS. — (Levelezőnkől.) A dési városháza díszteremben falliuj-ság verseny volt, melyen résztvettek: a dési szakszervezetek, üzemek és intézmények.

A harminckét falliuj-ság közül a désiaknál sósánya sókristályokból rakta ki az Országos Szakszervezeti Tanács jelvényét. A falliuj-ság címkéjén keresztül az intézmények belső életébe lehetett bepillantást nyerni. Így például a vasut falliuj-ságjából láttuk ki, hogy Körösi Sándor és Kiss

Közel huszszázalékkal emelték a termelést

a Victoria szövetheti cukorkaüzem dolgozói

KOLOZSVÁR. — Kellemes cukorkaírat ár ad a Victoriai szövetheti Vörös Hadsereg-utca 52 szám alatti cukorkaüzemének helyiségéből. Bent fehér munkaköpenyben találjuk Mendelovics József üzemvezetőt. Végigvezet az üzemen s közben a gyártás folyamatát, majd az elért eredményeket ismerteti:

EMELKEDIK A MUNKA TERMELÉKENYSÉGE

Az utóbbi hónapokban az üzem termelése és termelékenysége lényegesen emelkedett. A termelést 1943. a termelékenységet 35,79 százalékkal fokozták szeptember hónapban. Ez mintegy 20 százalékkal tette olcsóbbá az üzem gyártmányait.

A termelés további fokozásának előmozdítására versenyt szervezett meg a cukorkaüzem a „Victoria” üzemével, november 7. a nary Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére.

— A „Felek” cukorkaüzemmel

A mennyiségi és minőségi termelést

Átme gyünk a gépterembe. Fehérköpenyes rök serényen dolgoznak a forró cukormasszával. Meleg van, a terem is szűk. Megtudjuk, hogy rövidesen sor kerül a ventilátor beszerelésére, ami jobbá teszi a munkakörülményt.

A félgkész cukor utját követjük. A falra erősített horgony Bogya József fényt ad a 112 fok melegmasszának. Szilvencukorka készül belőle. Munkaközben készségesen elbeszélget. Helyteleníti a bőséggel meg szervezett versenyt, de azért a verseny mégis csak az eredmények növelésére szolgál.

Tovább me gyünk. Ebédidő van. Paurán Gizella bizalmító az ebéd előtt érdeklődünk.

— A kenyeret rendszeren kapjuk,

szerttük volna felvenni a versenyt — tájékoztat Mendelovics József, mikor annak megszervezését helytelenítjük. — Nézetünk szerint az, hogy a „Felek” üzem már versenyben volt, az nem akadályozta volna meg, hogy a „Victoria” cukorkagyár is ne csatlakozhatott volna versenytársnak, a másik két cukorkaüzemhez, ahelyett, hogy cipőgyárral versenyezzen, mint most teszi.

Az üzemen belül a munka menete miatt nem lehetett egyéni versenyt szervezni, a valóságban azonban tényleges versenylázban fejti ki munkáját minden egyes dolgozó. Így a falon lévő grafikonok szeméttően jelzik az üzemen belüli verseny hiánya ellenére is a termelés és termelékenység emelkedését, ami természetesen az üzem jövedelmezőségét is fokozza.

A konyhában Mendelovics József öleletes kemence-átszerelését nézzük meg, ami tüzelőanyag és munkamegtakarítást tett lehetővé.

csak az ebéddel nem vagyunk megelégedve. A napokban megbeszéljük az üzembizottsággal, hogy inkább bőséges egytál ételt főzzenek, a mostani kétfogásos ebéd helyett.

A mellettünk lévő présgépről Scó Erzsébettel a szocialista munkaversenyéről beszélgetünk. Igen helyesen fogja fel a szocialista munkaverseny jelentőségét, a következőket mondja:

— A szocialista munkaverseny mennyiségi és minőségi termék és fokozásával életszínvonalunkat olymódon emeli, hogy a termelés fokozása konyhánkban előálló érték öbblettöbbé nem a tőkés, hanem a munkásság kezéhez tér vissza.

Együtt me gyünk megtekinteni a fürdőt. Külön női és férfi zuhanyozók vannak a munkásság rendelkezésére.

Mellette most készült el az öltöző. Eddig egyben volt a kettő s fürdés közben a felakasztott ruha a gőztől nedves lett.

A késésekről, a munkafegyelemtől kérdezzük Mendelovics Józsefet.

— A munkásság öntudata és felelősségérte teljesen kikészítölte nálunk ezt a régebben begyökerezett rossz szokást — mondja büszkén.

JAVULT AZ ELLÁTÁS A KANTINBIZOTTSÁG FELALLITÁSA ÓTA

Az üzemen látottak öntudata és demokratikus szellemű dolgozókra utalnak. A dolgozók elégedettek, esznap az ebéd minőségi feljavitását kívánják meg.

A „Victoria”-nak összes üzeméi és üzletei részére egy étkezédt létesítettek. Sorban keressük fel az üzletben, műhelyben dolgozókat, az igazgató-ságot és üzemi bizottságot. A több helyről szerzett értesülések szerint a konyhát az utóbbi időben a kantin-bizottság átszervezése után megjavult. Kétfogásos ebédet adnak 20 lejért.

A konyha vezetője az öt tagból álló konyhaszemélyzetet elegendőnek találja, a mi megállapításunk szerint szükségesnek látszik még néhány munkaeót beállítás, hogy könnyebben és szervezettebben lehessen a munkát végezni.

Ahány ház, annyi szokás — mondja a közmondás. — Ez a helyzet a „Victoria” étkezédjében ebédelő-
kel is. Jóllehet, hogy minden egyes embernek nem lehet a szája íze szerint főzni, mikor százakról van szó, de a „Victoria” vezetősége minden lehető alkalmat megragadva igyekszik dolgozóinak biztosítani azt az elegendő, izletes étkezést, ami szükséges ahhoz, hogy a dolgozók jó munkát végezzenek.

(k. — f. —)

Világosság Sport

Kolozsvár munkásporolói nagy lelkesedéssel készülnek a szovjet-román sporihét megünneplésére

KOLOZSVÁR. — A vasárnap kezdődő szovjet-román sporihét megünneplésére, Kolozsvár összes munkás sportolói nagy lelkesedéssel készülnek. A vasárnap délelőtti mezeli futóversenyekre eddig a Dermata, CFR és a Vasas jelentette be legnagyobb létszámmal női és férfi munkás sportolót. Ugyancsak nagy létszámmal indul a Hadsereg, Univer-sitátea, BEAC, Olimpia, KKASE, Gutenberg, Dohánygyár, Victoria Szövetheti, Vegyes Szakszervezet, Iris, Villamosmű, Acél, Sanitas, PTT, Haggibhor, Textila, Közalkalmazot-tak, Hygiene, Dinamo, Vizművek, Előmozdók, Pénzügy, RATA és Fások Szakszervezete, továbbá az UTM Ifjuniunkás Szövetség, a REFHOSz és az UAER.

A vasárnap délelőtti mezeli futó-versenyre, a kolozsvári OSP még péntek este 6 óráig fogadja el a be-

nevezéseket. Ugyancsak nagyszámban neveztek be Kolozsvár munkásporolói a futó-verseny előtti kerékpárversenyre, vivo küzdelmekre.

továbbá a röp- és kosárlabda, torna, sakk, kézilabda, tenisz, asztali tenisz, teke, céllövő, vivo, birkózó és ököl-

Takács marosvásárhelyi bíró vezeti a Kolozsvár-Nagyvárad mérkőzést

KOLOZSVÁR. — A RNK kupát vasárnap játsszák le a városok közötti mérkőzés második fordulóját. Az első fordulóban Bukarest csapata Temesváron 2:1-re győzött, Arad válogatottja pedig Petrozsényban 3:1 arányban vereséget szenvedett. Marosvásárhely válogatottja, amely ket-tős gépkocsidefekt miatt nem érkezett meg idejében Medgyesre, mérkő-zését 3:0 arányban elvesztette.

Kolozsvár csapata Nagyváradon 2:2-ös döntetlen eredményt ért el és így a vasárnapi visszavágó mérkőzésen nagy küzdelem várható.

A Lukaresti Jutékvezető Testület a városok közötti RNK kupa mér-kőzésekre a következő bírókat küldte ki:

Kolozsvár-Nagyvárad, Takács Dezső (Marosvásárhely).
Arad-Petrozsény, Rosenblum Max (Temesvár).
Bukarest-Temesvár, Geac Stefan (Bukarest).

Kolozsváron a Kolozsvár-Nagyvárad ifjúsági mérkőzést, mely déli fél 1 órakor kezdődik, Moldovan vezeti. Határjelzők: Reiter és Ciosa. A 2 órakor kezdődő Mocs, Sármás-Hída, Borsamérkőzés bírója Serbán (Bullik és Deák).

A Kolozsvár-Nagyvárad-mérkőzés határjelzői: Polareczky és Pusca-riu.

Nagyváradon 783 indulója volt a népi triatlon versenyeknek

NAGYVÁRAD. — A népi triatlon atlétikai versenyek küzdelmei befejeződtek. Az összes erdélyi városok közül a legnagyobb létszámmal, 783 indulóval Nagyvárad vett részt ezen a versenyen, melyen a női és férfi ifjuniunkás sportolók szép sikert ér-ték el.

A versenyen induló versenyzők közül a legtöbbben a Hadsereg, Carmen és a Topánka üzemek, va-lamint a szakszervezetek munkás-sportolói közül indultak. A legjobb eredményt Tavasz István Ifjuniunkás, a Fémipari Szakszervezet tagja érte el 1424 ponttal.

A MNSZ HIRÉI

Kolozsvár

Október 29-én, pénteken este 7 órakor szervezői, köznevelődési, tájékoztató, propagandá, pénzügyi és gaz-

Nagyvárad

A MNSZ VISINSZKIJ-UTCA 27. SZ. ALATTI SZAKHÁZÁN:

Október 29-én, pénteken délután 3 órakor végrehajtóbizottsági ülés.

Minden hétfőn és csütörtökön este 7 órakor a városi dalárda rendez próbát.

UJVÁROSI KERÜLETBEN:

Minden kedden és csütörtökön ingyenes könyvelői tanfolyam.

Sporthíradó

FERENCZI, a kolozsvári CFR ki-tárói csatárjátékosa, aki a vasárnapi Magyarország-RNK válogatott mérkőzés második percében Bőrzsivel való összecsapása következtében megsérült, inszalagszakadást szenvedt és így november 15-ig harékép-telen

MAGYAR IFJUSÁGI VALO-GÓTT több játékosát a Magyar Ifjuniunkás Szövetség a RNK ifjuniunkás csapatától elszendevett 5:0 vereség után szigorúan megdör-gálták. Mózes Sándor szövetségi kapitány a csapat súlyos vereségo-után beadta lemondását.

A román-magyar testvériség

Jegyében zajlott le a vámosgálfalvi gazdanap

VAMOSGÁLFALVA. — (Levelezőnkül.) Október 24-én tartották meg a községi gazdanapot a román és magyar földművesek egyforma kelkes részvételével. A községben 400 hektár őszi vetésterületből október 20-ig 360 hektárt vetettek be. A szegények földjét pedig közösen vetették be a község román és magyar földművesei.

A gazdanap előkészítő munkáját Román Munkáspárt titkára, Fülöp Hidi András EMGE megbízott, megyei gazdasági felelős végezte.

A gazdanap keretében a kulturteremben terménykiállítást rendeztek. Reggel két csoportban érkeztek meg a gazdanapra a kiküldöttek: dr.

Szövérdi Ferenc az EMGE részéről, Demeter Károly megyei elnök, Kotván Lucia titkár, Damó András szervező felelős és Demé András alelnök. A gazdanapot a Román Munkáspárt, az Ekésfront és a Földműves Szakszervezet bevonásával az MNSz és az EMGE gazdakörre rendezték.

A kiküldötteket Bulát József, a Román Munkáspárt titkára, Fülöp István szakszervezeti elnök, Marandici Ioan igazgatótanító, Székely István bíró, Hidi Ferenc MNSz elnök, Hidi András gazdaköri elnök, Pethő István igazgató és Benkő Zoltán református lelkész várták és vezették

a kiállításra. Gálfalván az állatállomány hiányos, de a gazdák céltudatos munkával igyekeznek megszüntetni a hiányokat.

A sikeres és komoly munkát bizonyító kiállítások megtekintése után a vendégek kimentek a határba, ahol dr. Szövérdi Ferenc vezetésével tanulságos megbeszéléseket tartottak.

A határjárás után közeledő volt, melyen 40 személy vett részt.

Délután sor került a gazdaköri disztyülésre, majd ezután kulturális kötetkezett. A gazdanap a román-magyar testvériség jegyében a legszebb sikerrel zárult.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavanként 3-5 lej. Legkisebb hirdetés díja 10 lejig 30-35 lej. Allástkeresőknek szavanként 2 lej. Cim a kiadóban és jelíge hirdetéseknel 20 lej pótdíj fizetendő. Házasság-levezetés szavanként 6-10 lej. Szövegírók szavanként 6-10 lej. Közgazdasági hirdetés szavanként 8-12 lej. Keretes hirdetések négyzetcentiméterenként 5-6-7-8 lej. előírt helyen 8-10-12 lej. Nyilttér szavanként 12 lej.

ADÁS-VÉTEL

FÉRFI, női átmeneti és télikabátokat veszek. Universal, Malom-utca 6. 5464

KERESEK jó frakkot megvételre. Unió-utca 6., szabóság. 5568

HEGEDŰ (Heinicke) és bélyeggyűjtemény eladó. Molotov 22., üzletben. 5569

SZÉPKIVITELŰ, diófurniros, kombinált szekrények, rőkmakák, asztalok, székek, egy használt cseleddégy eladó. Török István asztalosműhely, Roosevelt-utca 3. Óvárban. 5572

GYERMEK sportkocsi eladó. Cim a kiadóban. Gr. 35

KEVESET használt férfi bőrkabát adó. Kossuth Lajos-utca 20., szabóság. 5593

HAROM méter prima minőségű, ötétiszürke mintásövet eladó. Kossuth Lajos-utca 20., ajtó 1. 5593

ELADÓ méteres, szíjhajtásos fuogép és egy 3 méteres keményfasztal, alkalmas lakatosoknak, bádogosoknak. Földész-utca 10. Dermata-utóbusz. 5597

ELADÓ Ehrbar, keresztthuros konzertzongora. Kossuth Lajos-utca 32., ajtó 2 balra. 5601

MODERN arany női karkötő óra eladó. Kossuth Lajos-utca 20., ajtó 1. 5604

EGY férfi mikadókabát és egy női télikabát eladó. Egyetem-utca 11. I. emelet 7. 5611

ELADÓ egy almazöld Dániel-kályha. Tordai-ut 131. 5612

NÉGYES Ford-kapcsoló szekrény, Blitz rugók, gardán csuklók eladók. Donáth-ut 210. 5632

SZÉP, magashátú plüssdivány, látcső, állványos fűkérő eladó. Csertőfő utca 11., hátul az udvarban. 5615

MEGVÉTELRE keres 80-100 HP. nyersőlj vagy faszéngáz motort, üzempépes állapotban a Moara Comurara Tg. 1 apus, jud. Someş. Gy. 123

GYERMEKKOCSI, kombinált, nagyon útkarban, eladó. Gábor Áron-utca 18. 5596

BMW 350-es differencia tányérkerék, kukkerék golyócsapágy eladó. Szentgyház-utca 37., hátul. 5585

HOFFMANN-piano, új állapotban eladó. Cim a kiadóban. Gr. 38

VESZÉK jó állapotban szövet vagy plüss 2 darab ággyterítőt, abrosszal, dunyhát, párnát és két abiakra függőnyt. Gábor Áron-utca 7. Dermata közepében. 5616

SZÖRMEBÉLEST, jókarban levőt keresek. „Nemesprém” jelíge a kiadóba. 5617

INGATLAN-LAKÁS

HÁZAT, telket, öröklakást akar venni, eladni, lakását elcserélni, butorral átadni, iratait lenyelni, férjhez menni, nődni? Forduljon bizalommal Vulcan irodához. Molotov 24. 5461

DERMATA környékén családi ház sürgősen eladó, minden elfogadható áron. Érdeklődni Ilie Macelar 26. Telefon: 19-61. Gy. 119

KALÁLA jelíge levél van a kiadóban. 5618

MENYASSZONYI ruhák, fátylek koszoruk, fehér szőrmeképek kikölcsönzése. „Dahlia”, Horea-ut 33. Gy. 51

KEREM az összes hatósági üzleteket, hogy aki Di 1.193.478, Di 1.193.479, Di 1.193.480, Di 819.452 számú jegyekkel vásárol, tartásuk vissza és Alkony-utca 15. szám alá eljuttatni sziveskedjenek. 5613

ELEMLISZER-üzlethez számolni tudó, egyedülálló, fiatal társnőt keresek. Cim a kiadóban. 5584

KERJÜK azt az elvtársnót, aki lakatgyárban csiszolóknak jelentkezt, azonnal jöjjön a lakatgyári irodába. Gy. 124

ELVESZETT Király Anna névre szóló, július-szeptember hóra D. élelmiszerjegy-fej. Ezennel érvénytelen. 5587

ESZTERGAPADDAL betársulnék inühelybe vagy tömegmunkához. Vasile Lupu-utca 14. 5591

ELVESZETT aranykorona, bárioszalagon. Megtalálót kérem jutalom ellenében délután 5 óra után Buza-utca 17., ajtó 1. leadni. 5594

KABALA jelíge levél van a kiadóban. 5618

MENYASSZONYI ruhák, fátylek koszoruk, fehér szőrmeképek kikölcsönzése. „Dahlia”, Horea-ut 33. Gy. 51

KEREM az összes hatósági üzleteket, hogy aki Di 1.193.478, Di 1.193.479, Di 1.193.480, Di 819.452 számú jegyekkel vásárol, tartásuk vissza és Alkony-utca 15. szám alá eljuttatni sziveskedjenek. 5613

ELEMLISZER-üzlethez számolni tudó, egyedülálló, fiatal társnőt keresek. Cim a kiadóban. 5584

KERJÜK azt az elvtársnót, aki lakatgyárban csiszolóknak jelentkezt, azonnal jöjjön a lakatgyári irodába. Gy. 124

ELVESZETT Király Anna névre szóló, július-szeptember hóra D. élelmiszerjegy-fej. Ezennel érvénytelen. 5587

ESZTERGAPADDAL betársulnék inühelybe vagy tömegmunkához. Vasile Lupu-utca 14. 5591

ELVESZETT aranykorona, bárioszalagon. Megtalálót kérem jutalom ellenében délután 5 óra után Buza-utca 17., ajtó 1. leadni. 5594

A bihari falvak dolgozói sorra leplezik le a nép ellenségeit

A nézáruló u'palotal pap és cimborája a fugyihegyi tanító, hiába izgat a vetési munkák ellen

UJPALOTA. — Nem túlnagy község Biharországban. Amint végig rohanunk a falu határában, csak ugy odavetődik is meg lehet állapítani, hogy bizony, az itteniek alaposan hátramaradtak a mindannyiunk kenyereért folyó vetési munkálatoiban. A legtöbb határban serényen munkálkodó emberek, felszántott, bevetett és elboronált földek, addig itt csak immel-ámmal a szigorú rendelkezések által szorítva végzik a munkát.

— Valami baj van itt — jegyezzük meg kísérelnek és rögtön a község társadalmi összetételét nézzük. Már az első érdeklődő szavak után látjuk, hogy Ujpalotán erős a népellenes akanunka. A lakosság zöme sváb, akik nem a legjobb szemmel nézik a telepeseket.

MEGJÁRTÁK A „ZSIROKOK”

— Ők a nagygazdák — panaszozták körülöttünk a mellénk szegődött dolgozó szegényparasztozok — és bizony csak vállvonogatva hallgatják, ha valaki a vetési munkálatookról szól előttük. Azt is mondják, hogy ők akkor is vetettek és arattak is, amikor senki sem biztatta őket a munkára.

Valóban a beszolgáltatásoknál is nekik, a nagygazda sváboknak volt a legtöbb panaszuk. Sok közülük azt sérelmezte, hogy még vásárolnia is kellett, hogy eleget tudjon tenni a

beszolgáltatási kötelezettségének. Arról bezzeg mélyen hallgatnak, hogy ha az előirt területet bevetették volna, akkor a termésükből bőven fedezhetik a beszolgáltatást, de még a maguk számára is marad. De ők nem vetettek, csak annyit, amennyi pontosan a saját szükségletüket fedezi.

A falu papja a vetés ellen

— Nem nagyon szeretik a demokratikus szervezeteket sem — halljuk — de még a földmunkás szakszervezetet sem és mindent elkövetnek, hogy közömbössé tegyék az embereket a szervezeti élettel szemben.

— Egy huron pendül a nép ellenségeivel a papunk is — mondják a körénk gyűlt emberek —, azt prédikálta, hogy amíg Amerikában még a narlament megnyitása előtt is előbb imádkoznak, addig nálunk már az imádságot is meg akarják tiltani.

Az u'palotai római katolikus papot Szabó Frigyesnek hívják és az Amerikát dicsőítő, vetési munkák ellen lázító beszédét a templom szöszekéről október 17-én mondta el. Nem nagy sikerrel hirtette azonban a konkolyt, mert a falu dolgozó szegényparasztoi szemébe mondták a papjuknak: — már pedig mi vetünk, s ha a tisztelendő ur nem veti be a földjét majd bevetjük mi, de akkor az aratásra so jöjjön den.

Furcsán is mindent elkövetett a reakció, hogy késleltesse a vetési

hadd legyen kevés kenyérmag s akkor majd jó árú, uszoraáron szedhetik a vámot. Ezuttal a zsirosgazdák nagyot tévedtek, mert akár vetettek, akár nem, az előirt mennyiséget be kellett adni, ha csak nem akartak börtönbe kerülni. Demokráciánk keresztülhuzta számításait.

munkálatoikat. Itt érdekes jelenség gyanánt említik meg előttünk, hogy a nagygazdák vetőgépei sorra elromlottak, de mindig csak azután, amikor a saját földjüket már bevetették és a szegényparasztozoknak kellett volna odaadniok.

Örömmel látjuk azonban, a nép felismerte már ellenségeit akár a párokán, akár másutt bujnak is meg és minden esetben megadja nekik a méltó választ. A választásokon megisztult MNSz szervezetek szegényparaszt vezetői emberek és a falu dolgozóinak segítségével öntudatosan leplezik le a nép és az egész ország ellenségeit, akik közül egy sem kerülheti el sorsát. Az osztályöntudatra ébredt dolgozó szegényparasztozok fígyelő szemmel nézik a zsirosok, de még a papok és tanítók magatartását is és kiméretlenül lesújtanak mindazokra, akik a demokrácia ellen acsarkodnak.

A bihari falvak dolgozó szegényparasztozása rádőbent arra, hogy a demokrácia érte van és az, aki a demokrácia ellensége, az az ő ellensége is. A vetési munka pedig a kitűzött időre meg lesz.

Munkában kitűnt

Önkéntes hidepitők Nagyváradon

A nagyváradi városháza dolgozói az önkéntes munkavállalással, amellyel a Szabadság-híd építkezési munkálatoiban résztvettek, kiérdemelték az ösmerést. A munkában kitűntek a következők: Papp Tibor dr., Péter Lajos, Christea János, Léztai Sándor, Bica Anton, Nagy Károly, Körösi Károly, Mirea Romulus, Darabont József, Szűcs Béla, Sarkadi Sándor, Balázs Dezső, Maszlay Sándor, Szabó Attila, Fekete Sándor, Gece Péter, Abrudán Mózes, Levay Sándorné.

Lajos, Mészáros Péter, Szilágyi József, Nagy Sándorné Ilona, Jeney Manci, Nagy Ilona, Nehéz Ibolya, Bárdos Ilona, Duro Anna, Mikle Magda, Lőrinczy Gizella, Haláthy Gizella, Szécsény Irén, Szokoiszki Ist. rammé, Bücher Zsigmondné, Bereczky Sándorné, Gergely Mária, Gergely Sándorné, Könyves Ilus, Cseh Irén, Hanaki Anna, Martzy Ilona, Balog Margit, Bagi Mária, Tordai Erzsébet, Szász Lyvia és Bancsik

MŰSZEMEK-et
főhelytlen, minden színben, meretben és minta után készült és behelyez
Dr. Fuhrman, Timisoara, I. Bul. Republicei 6.
Dr. Fuhrman az egyedüli specialista az országban, a közeljövöben K'ozsára erkezik. Erdküsdök kérjenek levelezőlapon prospektust

Mély fájdalommal tudatuk, hogy
Kovács Mózes
nyug. CFR felügyelő
é é é nek hatvanadik házasságának 32-i. évében folyó hó 28-án, hosszas szenvedés után, elhunyt.
Dráca halottunk földi maradványait f. hó 30 án szombati n. délután fél 4 órakor fogjuk az unitárius egyház szerartása szerit a temetői kápolnából örök nyugalomra helyezni.
Legyen emléke áldott!
A gyászoló család

A
»CLUJUL«
ÁLLAMI ARUHAZ
folyó hó 29-én nyílja meg
Gyulafehérváron (Alba-Iulia)
pontüz eté
SLOVA HIRDETÉS

Perfekt magyar
gépirónó
azonnal felvesz
a „VILÁGOSSÁG”
szerkesztősege

Megbízható
nőket és férfiakat
ujságárusnak
keres a
„Világosság”
kiadóhivatala

HETI LOTO
Az e mult heti LOTO nyereménye,
144.311 lej,
me yet a Seria P No. 000.673 számú buletin tulajdonosa nyert meg,
pént. ken, e hó 29-én
fizetik ki a nyerő kezéhez az Allani Sor jocyiroda kolozsvári irodájában, Molotov-u. 46 sz. alatt.
Az új húzás november 1-én lesz.
SLOVA HIRDETÉS